

Andrzej Wartecki

Zarządzanie logistyczne w przewozach promowych

Firma UNITY LINE specjalizuje się w przewozach promowych, wykorzystując w tym celu trzy jednostki morskie – promowe: m/f Polonia, m/f Jan Śniadecki, m/f Mikołaj Kopernik. Na wymienionych jednostkach oprócz podstawowej działalności związanej z przewozami pojazdów samochodowych (osobowych, ciężarowych, autokarów) oraz wagonów kolejowych, firma prowadzi działalność hotelarską, gastronomiczną i turystyczną (turystyka zorganizowana i indywidualna). Kluczowe znaczenie w dziedzinie turystyki odgrywa prom pasażersko – kolejowo – samochodowy m/f Polonia¹.

Międzynarodowa turystyka, zdaniem ekspertów, pod koniec XX wieku stała się największą gałęzią światowej turystyki, przynoszącą blisko 11% wszystkich światowych dochodów budżetowych, tworząc ok. 6% światowego produktu brutto. Przewozy turystyczne

statkami i promami wykazują od kilku lat zauważalny wzrost.

W dalszej perspektywie prognozowany jest udział podróży morskich w całości ruchu turystycznego na poziomie 8 do 10%, gdzie jedną z najbardziej charakterystycznych cech rozwoju turystycznego w ostatnim czasie jest wzrost wielkości statków. Dodać trzeba, że duże jednostki zapewniają luksusowe warunki pobytu i odpowiadają potrzebom turystów, których celem nie jest tylko zwiedzanie miast portowych, ale sam statek, słońce, woda i rozrywka na pokładzie.

Żegluga promowa na Bałtyku stanowi poważną konkurencję dla typowych statków wycieczkowych. Armatorzy linii promowej prześcigają się w przygotowaniu coraz bardziej atrakcyjnych pakietów turystycznych. Rozszerzają wachlarz oferowanych usług, podnosząc ich jakość. Wszystkie te działania zmierzają do podwyższenia komfortu po-

dróżowania, stawiając żeglugę promową w Basenie Morza Bałtyckiego na silnej pozycji, w konfrontacji z innymi przedsiębiorstwami armatorskimi działającymi na rynku turystyki morskiej.

Korzystną koniunkturę w obszarze turystyki morskiej stara się wykorzystać firma UNITY LINE, która została utworzona w lipcu 1994 r. w formie spółki akcyjnej.

Udziały w UNITY LINE mają dwie firmy: Żegluga Polska SA oraz Euroafrica Linie Żeglugowe sp. z o.o. Firma ta za główny cel swojej działalności gospodarczej uznała wykreowanie nowej jakości usług promowych, a zwłaszcza wysokiego standardu obsługi pasażerów.

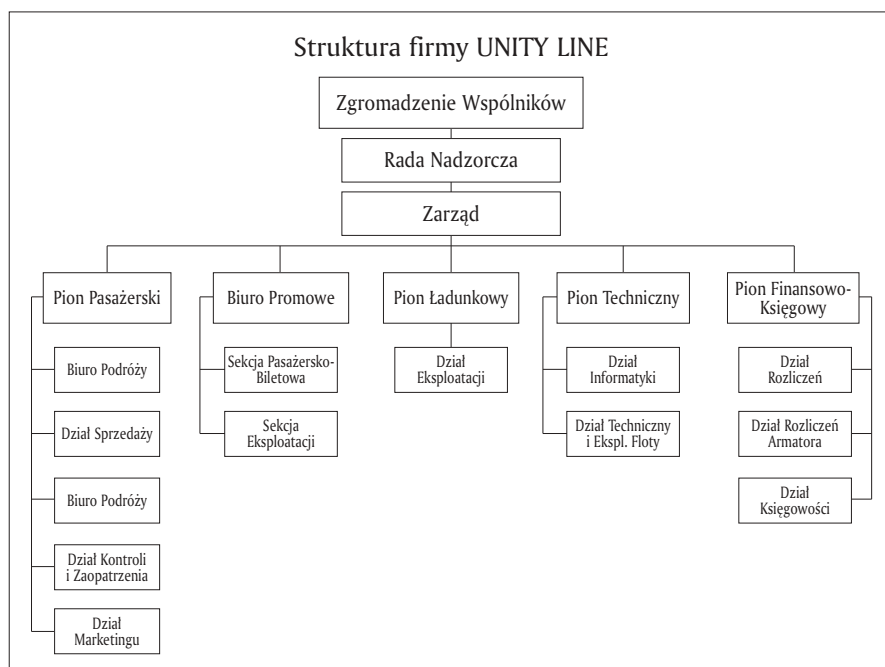
W zakresie zarządzania jakością priorytetem firmy jest zagwarantowanie maksymalnego bezpieczeństwa i komfortu podróżnym, jak również zapewnienie pasażerom na pokładzie bogatej oferty rozrywkowej i wypoczynkowej.

Pracownicy firmy UNITY LINE podzieleni są na pracowników lądowych i morskich. Pracownikami lądowymi są: zatrudnieni w centrali firmy, biurze podróży, bazach promowych oraz pracujący w porcie w Świnoujściu. Pracownicy morscy to osoby zatrudnione na promach: m/f Polonia, m/f Jan Śniadecki, m/f Mikołaj Kopernik. Strukturę organizacyjną UNITY LINE przedstawia rys. 1.

Główne zadania logistyczne podstawowych pionów firmy UNITY LINE:

1. Pion Techniczny

- organizowanie i nadzór remontów, atestacji, przeglądów, modernizacji urządzeń i narzędzi
- nadzór nad urządzeniami energetycznymi
- nadzór nad sprawami nawigacyjnymi i bhp
- planowanie i nadzór inwestycji
- techniczne zaopatrzenie promu, nadzór nad gospodarką i majątkiem statku.

Rys 1. Struktura firmy UNITY LINE. Źródło opracowanie własne na podstawie informacji firmy UL

¹ Prom POLONIA został zbudowany w 1994 r. przez norweską stocznnię Lngsten Slip & Batbyggerii. W jeden rejs POLONIA może zabrać 1000 osób, samochody osobowe i ciężarowe oraz wagony kolejowe. Jednostka dysponuje 8 kabinami klasy De Luxe, 80 kabinami klasy biznes (2-osobowe), 66 klasy turystycznej (4-osobowe). Kompleks gastronomiczno hotelowy oferuje: 200 miejsc w restauracjach, 300 w kafeteriach, 240 w barach i dyskotekach. Wszystkie kabiny wyposażone są w klimatyzację podgrzewane podłogi w łazienkach, czujniki przeciwpożarowe i zraszacze. Na promie zastosowano system antyprzechyłowy (+, -) 2 stopnie. Prom POLONIA rozwija prędkość 20, 5 węzła (węzeł = 1,852 km/h).

2. Pion Pasażerski

- przygotowanie oferty związanej z przewozami pasażerskimi
- organizacja i obsługa wszelkich imprez na promie
- opracowanie budżetu operacyjnego dla promu POLONIA
- sprzedaż usług turystycznych
- oprawa artystyczna imprez
- pozyskiwanie nowych dostawców
- analiza ekonomiczna i finansowa
- kontrola dostaw.

3. Pion Ładunkowy

- czuwa nad właściwym przebiegiem operacji wyładunkowych i załadunkowych
- przyjmuje bookingi i opiekuje się partnerami handlowymi.

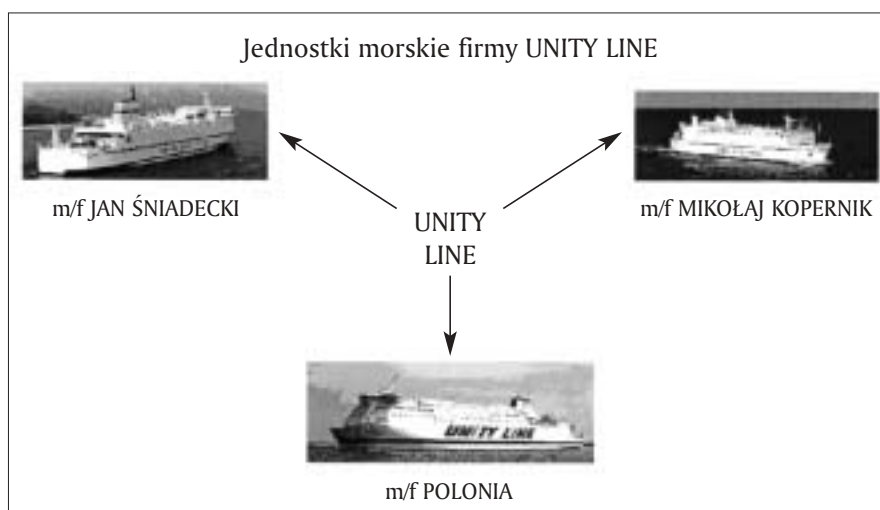
4. Pion Finansowo – Księgowy

- ewidencja i inwentaryzacja majątku
- nadzorowanie relacji z kontrahentami
- prowadzenie gospodarki zapasami
- budżetowanie kosztów
- rozliczenia walutowe.

Uwzględniając potrzeby turystów oraz stan koniunktury na rynku turystycznym, firma UNITY LINE opracowała szereg ofert specjalnych, takich jak: rejsy weekendowe, konferencyjne, zwiedzanie Szwecji i Danii, wycieczki integracyjne, pakiety rodzinne, rejsy w celu zakupów, rejsy okrężne między Polską, Danią i Niemcami, wycieczki do Kopenhagi, wycieczka do Danii, wycieczka Szwecja – Norwegia – Dania, oferty hotelowe w Szwecji i Danii, imprezy okolicznościowe i świąteczne, rejs promem Polonia do Ystad oraz przejazd przez najdłuższy most w Europie – most Oresundsbron. W tym celu wykorzystywane są promy m/f Polonia, m/f Jan Śniadecki, m/f Mikołaj Kopernik, rys. 2.

Specyfika firmy UNITY LINE powoduje, że zarządzanie logistyczne² ma nieco inny wymiar niż w tradycyjnej firmie turystycznej, szczególnie na jednostkach pływających. W przypadku promu istotne znaczenie odgrywają systemy wspomagające zarządzanie w sensie ogólnym, jak i logistycznym. Systemy wspomagające zarządzanie logistyczne na m/f Polonia przedstawia tab. 2 oraz rys. 3.

System AMOS przeznaczony jest do obsługi magazynów, umożliwia kontro-

Rys. 2. Jednostki morskie firmy UNITY LINE. Źródło opracowanie własne na podstawie informacji firmy UL

lę stanów magazynowych materiałów. Dodatkowo rejestruje informacje o pracy urzędów, jak i niezbędnych czynnościach pionu technicznego.

System SEDINA spełnia szereg funkcji, takich jak: rezerwacja miejsc, obłożenie kabin pasażerskich, stopień obłożenia

statków. Ponadto sprzedaż i obsługa stanowisk dla pojazdów samochodowych. Dalszy rozwój tego systemu to integracja z Centralnym Systemem Rezerwacji.

System KOMAKO ISO MANAGER umożliwia pełny nadzór nad dokumentami wchodzącymi w skład systemu za-

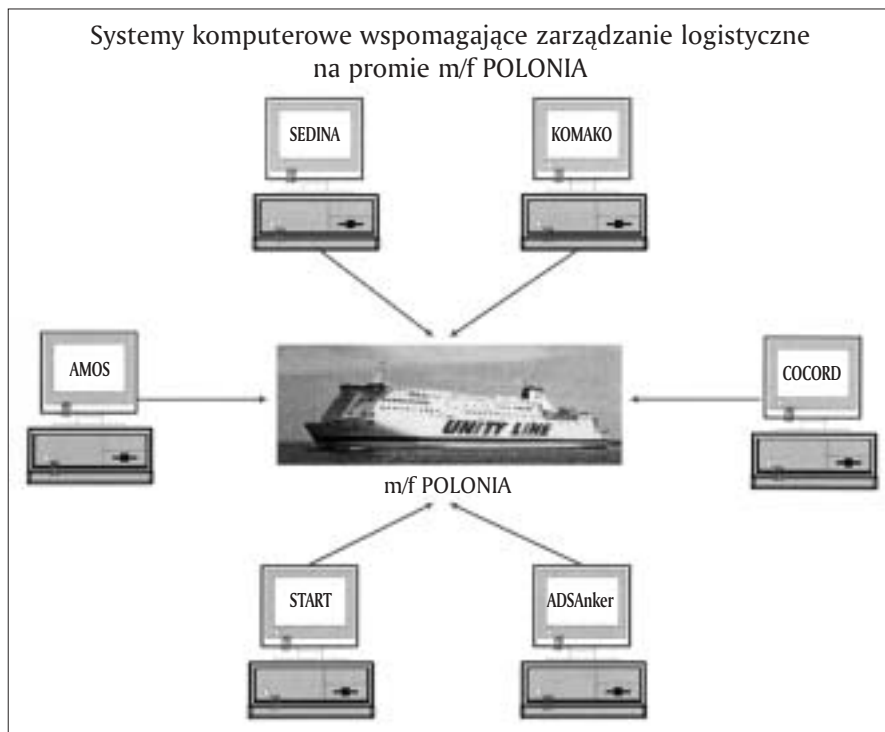
Tab. 1. Parametry techniczno-eksploatacyjne jednostek morskich firmy UNITY LINE. Źródło: Informacje z firmy UNITY LINE

Lp.	Wyszczególnienie	Nazwa promu		
		m/f Polonia	m/f Jan Śniadecki	m/f Mikołaj Kopernik
1.	Armator	Polonia Line Ltd.	Euroafrica Linie Żeglugowe Sp. z o.o.	Euroafrica Linie Żeglugowe Sp. z o.o.
2.	Typ promu	Kolejowo/samochodowo/pasażerski	Kolejowo/samochodowy	Kolejowo/samochodowy
3.	Długość całkowita	169,90 m	155,10 m	125,60 m
4.	Szerokość	28,00 m	21,58 m	17,00 m
5.	Zanurzenie	5,90 m	5,10 m	4,50 m
6.	Prędkość maksymalna	20,2 węzła	19,0 węzła	15,5 węzła
7.	Prędkość podróżna	17,2 węzła	17,0 węzła	14,5 węzła
8.	Załoga	82	31	38
9.	Liczba miejsc pasażerskich	918	57	36
10.	Kabiny	212	X	X
11.	Łóżka	618	X	X

² PSt. Abt, Logistyka w teorii i praktyce, AE, Poznań 2001, s.38, „na zarządzanie logistyczne składa się formułowanie strategii, planowanie, sterowanie i kontrola (odbywających się w sposób efektywny i minimalizujący globalne koszty) procesów przepływu i magazynowania surowców i materiałów, zapasów, produkcji w toku, wyrobów gotowych i odpowiednich informacji od punktu pozyskania do punktu konsumpcji w celu jak najlepszego dostosowania się do potrzeb klienta i ich zaspokojenie”.

Tab. 2. Systemy wspomagające zarządzanie logistyczne. Źródło: Opracowanie własne

Lp.	Rodzaj działalności	Nazwa systemu
1.	Gospodarka materiałowo – magazynowa	AMOS
2.	Obsługa pasażerów	SEDNA
3.	Sterowanie i kontrola	KOMAKO ISO MANAGER
4.	Finanse	CONCORD
5.	Zarządzanie sprzedażą towarów na promie	ADSAnker
6.	Rezerwacja	START

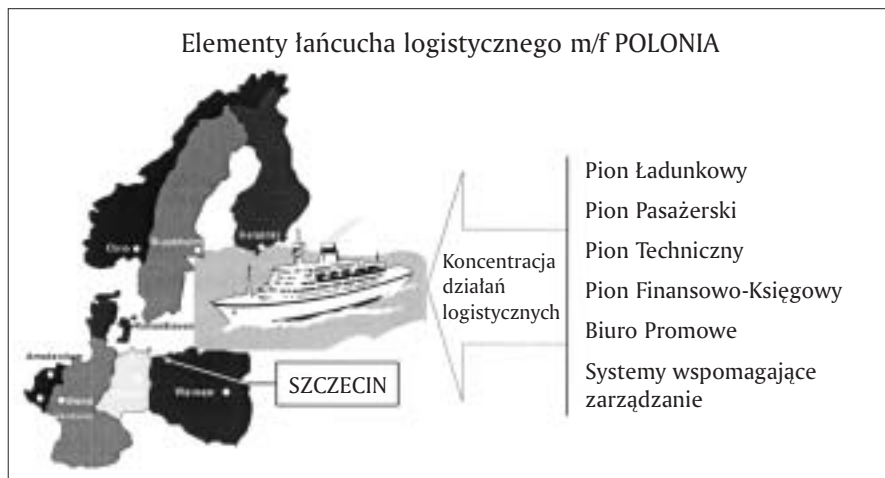

Rys 3. Systemy komputerowe wspomagające zarządzanie logistyczne na promie m/f POLONIA. Źródło opracowanie własne na podstawie informacji firmy UL

zarządzania informacjami i jakości. Podstawowe funkcje systemu:

- automatyczne rozdzielanie dokumentów

- selekcja dostępu do informacji
- minimalizacja dokumentów w obiegu
- kopiowanie i uaktualnianie dokumentów

Rys. 4. Elementy łańcucha logistycznego m/f POLONIA. Źródło: Opracowanie własne

- agregacja dokumentów według przyjętych priorytetów
- wprowadzanie zapisów o systemie jakości
- tworzenie dowolnej ilości systemów zarządzania jakością
- zabezpiecza system przed nieuprawnionym dostępem do informacji.

System CONCORD obsługuje wszelkie niezbędne czynności związane z obsługą finansowo – księgową (rejestracja operacji gospodarczych, kalkulacja kosztów, ewidencja środków trwałych, analiza finansowa itp.). Ponadto w strukturze tego programu występuje moduł placowo – kadrowy.

ADSAnker to system rejestrujący sprzedaż towarów oraz ich przepływ. Dodatkowo umożliwia kalkulację cen towarów, podsumowania obrotów, zysków, strat w konkretnym czasie (dzień, tydzień itp.), sporządzanie raportów o ilości pasażerów.

Komputerowy system rezerwacji (START) umożliwia integrowanie funkcji rezerwacji w obszarze turystyki z uwzględnieniem połączeń lotniczych, morskich, autokarowych, innych. Wśród zalet tego systemu można wymienić: nieograniczony czas pracy, dostępność do systemu, krótki czas uzyskiwania informacji, szybkie rozpowszechnianie informacji o ofertach turystycznych, wysokie walory przetwarzania znacznej ilości informacji na potrzeby odbiorcy.

Informacje przekazywane są również za pomocą tradycyjnych sposobów poczta, pojazdy samochodowe (minibusy – w trakcie przewożenia turystów do promu) oraz za pośrednictwem e-mail czy też łączności TPSA oraz komórkowej. Toczące się w ramach logistyki firmy procesy można ująć w modelu, który ilustruje rys. 4.

Przekładając ideę zarządzania logistycznego w odniesieniu do firmy działającej w sferze turystyki morskiej, można zauważyć wiele zbieżności w takich kwestiach, jak: formułowanie strategii, planowanie potrzeb, optymalizacja przepływów materiałów i towarów, tendencja do najlepszego dostosowania swojej działalności do potrzeb klientów, działania zmierzające do podnoszenia walorów jakościowych oferowanych usług turystycznych, kompleksowość rozwiązań w dziedzinie przepływu informacji, powszechność stosowania rozwiązań informatycznych wspomagających zarządzanie.